

HAJDUFÖLD

1923. év október 19.

PÉNTEK

Debreczen, V. evf. (237.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 4000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 200 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

A franciák nem hajlandók Németországgal tárgyalni

Huszonegy órás sztrájk Manheimban
Stinnes és Deyoneke tábornok megbeszélései
Apponyi fogadtatása Amerikában

Tegnap végre összeült a párisi jóvátételi bizottság és a magyar kölcsön ügyében meghozta a már régóta várt kedvező döntést. A bizottság egyhangúlag elfogadta a kisanantant határozati javaslatát, amelynek értelmében a jóvátételi bizottság utasította a népszövetség pénzügyi bizottságát arra, hogy

dolgozza ki a magyar kölcsön módozatait.

Remélhető, hogy a magyar kölcsön ügye pár hónap múlva érdemleges tárgyalás alá kerül.

A magyarságot közeli érinti az a meleg fogadtatás, amelyben gróf Apponyi Albert részesült.

A fogadáson részt vett Lloyd George is,

aki beszéddel üdvözölte Apponyit, kijelentvén, hogy ő Európa egyik legnagyobb államférfia.

Németországban a helyzet változatlanul súlyos.

Arról érkeznek jelentések, hogy Manheimban 24 óras általános sztrájk volt, amelynek során több összeütközés történt a rendőrséggel. Mivel a francia kormány ígéretei dacára sem hajlandó a német kormányral közvetlen tárgyalásokba bocsátkozni, ezért

Stinnes félhivatalos megbízás

A bajorok nem állanak szóba a vörös szász kormánnyal

Ugyanakkor, midőn a Ruhr vidéken a franciák által megszállott területen is tartanak a zavargások, magában a birodalom belsejében is feszült a helyzet. A helyzet különösen kiéleződött Szászországban.

Ugyanis tegnap Drezdában a szász proletár védelmi szervezetek kongresszusát a katonai parancsnokság rendeletének ellenére megtartották. Erre Müller tábornok

ultimátumot intézett a szász miniszterelnökhöz,

amelyben utal arra is, hogy Böttcher szász pénzügyminiszter a kommunistapárt legutóbbi ülésén nyíltan hadat üzent a birodalmi kormánynak. A beszéd beleütközik a fennálló rendeletekbe.

Az átiratban a tábornok arra kérte a miniszterelnököt, hogy kétértelműség nélkül nyilatkozzék, vajjon az összkormány egyetért-e Böttcher kijelentéseivel.

A szász miniszterelnök már tegnap kijelentette, hogy **a tábornok felhívására nem ad választ.**

alapján meglátogatta Deyoneke tábornokot

és azt az álláspontját fejtette ki előtte, hogy a német nagyiparosok számára leheletlen a jóvátételi célokra szolgáló szénszállításokat újra megkezdeni, ha a német kormány nem járul hozzá a nagyiparosok kártalanításához. Ezeket a tanácskozásokat, amelyeken Stinnesen kívül még több nagyiparos is részt vett, holnap tovább folytatják. A tárgyalások megkezdése azonban nem akadályozza meg a belgákat és a franciákat abban, hogy a kezük ügyébe kerülő

pénzösszegeket oroszakkal elvigyék.

Legutóbb a birodalmi bank düsseldorfi fiókjából 5 billió, az esseni fiókból pedig 81 billió márkát vittek el. A német helyzetre jellemző, hogy a bankok kénytelenek voltak az ezer márkás számlákra ditérni. Ez azonban csak rövid időre szóló megoldás, mert a legrövidebb idő múlva a **millió márkás számítást fogják elrendelni.**

Stresemann kancellár különben egy angol lap tudósítójának nyilatkozott és keserűen beszélt a népszövetség tehetetlenségéről. Bejelentette egyúttal, hogy **Németország legközelebb új jegyzéket küld a jóvátételi bizottságnak.**

A szász pénzügyminiszter viszont arra az esetre, ha Müller tábornok erőlyes intézkedéseket tenne, kilátásba helyezte a munkásság legélesebb szembefordulását. Ilyen helyzetben súlyos konfliktus kitörésétől tartanak.

Bajorországból arról érkeznek hírek, hogy a bajor kormány nem fogadta a müncheni szász ügyvivőt és kijelentette, hogy addig nem bocsátkozik semmiféle tárgyalásokba a szász kormánnyal, míg abban a kommunisták is helyet foglalnak.

Az egyik berlini orosz nyelvű napilap igen érdekes beszélgetést közöl Hittler vezérkari főnökkel, aki elmondta, hogy a passzív ellenállás beszüntetése a képzelhető legnagyobb vétek volt a német nemzet ellen. A passzív ellenállást az aktív ellenállás fogja felváltani és

a bajorok megszervezik a maguk hadseregét Franciaország ellen.

Majd így folytatta a vezérkari főnök:

— Fegyverünk van bőven. Akár

ezer dyut is tudunk adni, ha ill az ára.

Stresemannról azt mondta, hogy az utolsó három héten eljatszotta játékaikat és

Kabr is hamar le fogja magát járnai.

Bethlen semmiféle eredményt sem ért el a külföldi kölcsön terén

Eckhardt Tibor a fajvédők pártvacsoráján visszautasította a miniszterelnök támadásait — Az egész világon tért hódít a nacionalista fajvédő gondolat

Budapest, október 18. (Saját tudósítónktól.) A fajvédő blokk ma este tartotta rendes heti pártvacsoráját, amelyen megjelent Zsilinszky Endre, Eckhardt Tibor, Friedrich István, Gömbös Gyula, Kádár Lehel, Anka János.

Eckhardt Tibor mondott beszédet, amelyben foglalkozott a miniszterelnök szólnoki támadásaival, amelyeket rendre visszautasított. Először is kimutatta, hogy a miniszterelnöknek nincs joga a fajvédők mozgalmát, ha nem is személyekben, de a mozgalom szempontjából támadni, mert ez olyan mozgalom,

amely az egész világon és nemcsak ebben az országban győzedelmeskedik.

A fajvédők egyszerűen csak kötelességet teljesítenek, amikor ebben a mozgalomban irányító szerepet vállalnak. A miniszterelnök — mondotta —

nem hivatott arra, hogy közgazdasági téren bárki felett bírálót mondjon,

mert hiszen neki nincs saját közgazdasági programja. Ez kitűnik abból, hogy miniszterelnöksége alatt Hegedüs Loránt, Kállay szerepeltek, akik egy fináncnak vicinális perspektívájából nézik a mai közgazdasági helyzetet. Volt defláció, infláció, de mind a kettő inproduktív célokra. Megállapítja, hogy

a kormány kisajátítja a fajvédők közgazdasági programját,

csak hogy, sajnos, mindig elkésve, mindig egy évvel később. Ez okozta azután azt, hogy a mai koronarontó tendencia érvényesült,

amelyben az egész nemzet és így a nemzetben az egyedek is elszegényednek.

Ezután rátér a külföldi kölcsönre. Felolvasta a Tempsnek egy legutóbbi cikkét, amely szerint egy második kölcsönt is kap Magyarország, ezt azonban

jóvátételi célra kell fordítani.

Rámutatott arra, hogy a miniszterelnök tulajdonképen semmiféle eredményt nem ért el az első jóvátételi döntéshez képest, mert hiszen mindegy, ha egy kölcsön egyik felét fordítjuk jóvátételi célokra, vagy

A bajor nemzeti szociálisták fegyveres erővel fogják megtámadni Szászországot és Thüringiát. Három héten belül elkövetkezik az idő a döntő csapásra, amikor is leszámolnak a vörösökkel.

pedig két különböző kölcsönből az egyiket fordítjuk erre a célra.

A külföldi kölcsön terén tehát a miniszterelnök semmit sem ért el.

Az sem áll, hogy nem tudnánk belső erőnkből előteremtteni azt a 600 millió aranykoronát, mert hiszen nem kellene mást tenni, mint a nagy vállalatokat törvénnyel megadóztatni és akkor

még a 600 milliónál is nagyobb összeget is elő lehetne teremteni bent az országban.

A miniszterelnök a nyugalom megteremtését hirdette és ezt tüzte ki fő céljául. Nagyon téved, aki azt hiszi, hogy kizárólag a nyugalom megteremtésével el lehet érni ennek a nemzetnek a boldogságát.

„Európa elvesztette haladásának biztosítékait“

Az Országos Nemzeti Club összejövetele

Budapest, okt. 18. Az Országos Nemzeti Club ma tartotta első esti összejövetelét. A vacsora után Berend István elnök emelkedett szólamra és megtartotta előadását „Európa katasztrófája“ címen.

A háboru előtti optimizmus, — mondotta, — az utolsó kilenc év, de különösen a hivatalos békeévek tapasztalatai nyomán a jogos lemondásnak, sőt a

kétségbeesésnek adott helyet.

A mostani helyzet kulcsa a nagy forradalomnak az a botlása, hogy megindította azt a folyamatot, amely a közfelfogás materializálására, a vallási tekintély lerombolására vezetett. A botlás következménye, hogy

a szabadság, egyenlőség és testvériség kiürült jelszová, frázissá süllyedt.

A szabadkőművesek Maratnak Párisban szobrot emeltek, hasonlót tesznek Oroszországban, dícsőitvén Judás emlékéit, Voltaire álma megvalósult, a keresztyénség háttérbe került, de ezzel együtt Európa elvesztette haladásának és emelkedésének legerősebb biztosítékait. Ez katasztrófája és ha belőle ki nem lép, végzete lesz Európának.

Ma lesz a polgármesterválasztás

Ma, pénteken délelőtt 9 órai kezdettel fogják a városháza közgyűlési termében megtartani a polgármesterválasztó közgyűlést.

A közgyűlésre, illetőleg a polgármesterválasztásra már hosszú idő óta folytak az előkészületek, azonban úgy a Csóka Sámuel hívei, mint azok, akik Magoss Györgyöt támogatják, igyekeztek csendben dolgozni, úgy, hogy a választás esélyeiről jóvalatni még most az utolsó órában is igen nehéz dolog, annál is inkább, mert az utolsó napok folyamán

az erőviszonyok lényeges változásokat szenvedtek.

Bár a judeo-liberálisok és a szabadkőművesek nagy agitációt fejtenek ki Magoss György érdekében, mégis éppon Magoss György az, akit legkönyebben érhetnek reá nézve nagyon kellemetlen meglepetések.

A polgármesteri állás betöltése egyébként a közgyűlés 18. ik tárgya s így arra valószínűleg csak a déli órákban fog sor kerülni, mert hiszen a tárgysorozat első részén sok, igen izgalmasnak ígérkező tárgy, interpelláció, önálló indítvány szerepel, amelyeknek letárgyalása sok időt vesz igénybe.

Maga a szavazás is hosszabb ideig fog tartani és nem lehetetlen, hogy a választás eredményét csak egy óra tájban fogják kihirdetni.

Magától értetődik, hogy a városnál hosszú idő óta nem volt olyan népes közgyűlés, mint amilyennek a mai ígérkezik, melyen előreláthatólag

teljes számban fognak résztvenni

a törvényhatósági bizottság tagjai.

A polgármesterválasztáson kívül a tárgysorozaton még 69, legnagyobb részben igen fontos ügy szerepel. Ezeket egy délelőtti semmi szín alatt sem tudja letárgyalni a törvényhatósági bizottság és így a közgyűlés minden jel szerint még szombatig tartani fog.

ATROCITÁSOK

Helyreigazítás. A geiringeri liberalizmus északi oldalán előszeregettel működő páholyajtó véres cikkben főmed reánk és saját külön, házi használatra készült irodalmi nyelvén így sóhajtozik:

„a zsidóvért habzó kurzusajtó...”

Kénytelenek vagyunk bejelenteni, hogy a páholyapocská örült tévedésben van. Mi ugyanis a zsidóknak nemcsak a véréket habzóljuk fel, hanem felfaljuk őket szőröstül-bőröstül. Minden reggel, felkelés után tíz-eleven geiringerit eszünk meg három-négy liter vér kíséretében. Ha nem hiszik, megnézhetik szerkesztőségünkben a csontokat. Ebédre paprikás zsidópacallal táplálkozunk és vacsora után zsidóvért iszunk szódavízzel. Csodák csodája, mégsem leszünk betegek, mint a szabadkőműves szerkesztőségek, melyek vegetaránosok és kizárólag boldogbakkal élnek...

Hirdessen a Hajdúföldben!

Bőr kabátok, raglánok, öltönyök óriási nagyválasztékban a legolcsóbb árakon
Hajdusági férfi és fiuruha áruházban Piac-u. 67. Frohner-szálloda épület.

A földbirtokreformnovella az egységes párt előtt

Ha a kormány felemeli a lakkbérceket, az ellenzék összehívja a Házát

Az ellenzéki képviselők soraiban arról beszélnek, hogy amennyiben a kormány a drágasági bizottság tegnapi határozatát nem honorálná és kiadná a lakkbércekre vonatkozó rendeletét, ez esetben

összehívják a nemzetgyűlést.

Ennek a kívánságnak több követője van, akik a nemzetgyűlés összehívását a legközelebbi napokban kérni fogják. Először kommentálják Heinrich Ferenc legutóbbi nyilatkozatát is, aki tudvalevőleg Wolff Károly pártja ellen intézett kirohanást. — Kormányparti körökben

Heinrich helyzetét tarthatatlannak mondják.

Kétségtelen, hogy Heinrich Ferenc sorozatos támadásai mind azt a célt szolgálják, hogy a városi politika vezetését kivége Wolff Károly kezéből. Ugyanez a helyzet mutatkozik

a földbirtokreform novella kérdése körül,

ahol a kiscgazdák a nagybirtokosokkal állanak szemben. Pillanatnyilag úgy látszik, mintha a nagybirtokosok abba hagyták volna a földreformnovella elleni harcot, ebben azonban beavatottak csak taktikai manővert látnak, mert a nagybirtokosok Bethlen Istvánt is hátuk mögött érzik.

Debrecenben is kezdődik az ébredők üldözése

A belügyminiszter közgei lábba tiporják a belügyminiszter által jóváhagyott alapszabályokat - Feloszlatták a debreceni helyi csoport választmányi értekezletét - Rendőrök az ÉME irodában

Amióta 1920. áprilisában az Ébredők Magyarok Egyesülete megalakult, csaknem hetenként tartott rendes közgyűlésein kívül szűkebb körű választmányi értekezleteket. — Egyetlenegy alkalommal sem kérte ehez a rendőrség engedelmét, mint ahogy a belügyminiszterileg jóváhagyott alapszabályok szerint nem is köteles ezt megtenni. Egyetlenegy alkalommal sem mulasztotta el az egyesület választmányi ülésének időpontját legalább egy, de sokszor több helyi lapban is feltűnő helyen közölni. Ennek ellenére

egyetlen egyszer sem jutott eszébe a rendőrségnek, hogy a választmányi üléseit megzavarja.

Ugy látszik jól ismerték a Kossuth-utcai palotában az egyesület alap szabályait. Elannyira, hogy a bejelentésre kötelezett közgyűléseken jelen levő rendőrtisztviselők minden egyes alkalommal az azt követő választmányi ülés kezdete előtt eltávoztak.

Ez előzmények után váratlanul dolog történt ma a helyi csoport választmányi ülésével kapcsolatban, ahol is

két rendőrtisztviselő jelent meg néhány rendőr kíséretében s az ott összegyűlt választmányi ta-

A kormánypart egyébként csütörtökön délelőtt 11 órakor értekezletet tartott, amelyen folytatták a már tegnap megindult vitát

a tanulmányi és vallás-alapok megváltás alóli mentesítése

kérdésében, másrészt a protestáns egyházaknak a vagyonváltás terhére bizonyos földelkekhez való juttatása kérdéséről.

A vita során felszólt Zsitvay Tibor és megismételte azt az indítványát, hogy a vallási és tanulmányi alapok minden megváltás alól mentesítenek.

Kaas Albert csatlakozik ahhoz az indítványhoz, hogy a vagyonváltás terhére

a protestáns egyházakat földhöz juttassák.

Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter indítványára — amelyhez a kultuszminiszter is hozzájárult — az értekezlet a kérdés felett való döntést elhalasztotta mindaddig, amíg a minisztertanács a kérdéssel foglalkozva, abban állást nem foglal.

Az értekezletet délután folytatták s foglalkoztak a földbirtokreform ügyével. A novella 8., 9. és 10. szakaszait kisebb módosításokkal elfogadta a kormánypart.

gokat indokolás nélkül a helyiség elhagyására szólította fel.

Az egyesület tudniillik az igen hosszú nyári szünet után — egy közgyűléstől eltekintve — most tartotta első választmányi értekezletét, amelynek várható eredménye új életet hozott volna a helyi csoport életébe s fokozottabb mértékben tette volna az egy esületet nemzeti feladatainak teljesítésére alkalmassá. Ugy látszik, éppon ezt a megújodást kell országoszerte lehetetlenné tenni. Nem tudjuk, vajjon a rendőrség helyi szerveinek tulbuzgóságát fűtötte-e fel ilyen magas fokra az egyesület által mai számunkban közreadott értekezleti meghívó, vagy pedig a

belügyminiszteri liberalizmus tiltkos sugalmazására történt-e ez az intézkedés.

Mindenesetre látjuk ebből, hogy Jogrend-Magyarországban egy hivatalos uton jóváhagyott alapszabályokkal rendelkező egyesület jogait éppen az a hatóság csorbítja meg, amelynek az egyesületi élet szabadságára ügyelni a legfőbb kötelessége lenne.

Tudjuk jól, hogy ez csak a bevezetés, tudjuk, hogy

az üldözések egész sorozata kezdődik meg

ezzel a ténnyel. De a rendőrök sorfala között k.vonuló debreceni ébredők dacos fogadalmat tettek, hogy minden részvényjogrend, hatósági üldözés ellenére fokozott mértékben fognak a nemzeti Magyarország feláldozásáért küzdeni. Gyűléseiket feloszlatják, egyesületi életüket elnémíthatják, exisztenciájukat tönkretelhetik, de a bennük égő szent tüzet el nem olthatják s ha most hamuval takarják is azt be erőszakos kezek: a hamu alatt a parázs hatalmas erővel izzik tovább...

Nagy lopás a fűtőházban

A debreceni nagyalomási fűtőházban a közelmúltban nagyarányú lopásra jöttek rá. Egy szervezett tolvajbanda hosszabb időn keresztül mind vakmerőbben fosztogatott a fűtőházban

s különösen a fűtőházi felszereléseket dézsmálta meg. A kár több millió korona. A fűtőházi vezetőség fejjelentésére a debreceni rendőrség széleskörű nyomozást indított meg. A nyomozás eddigi adatai szerint a lopást a

helyzetet alaposan ismerős egyének követték el.

A rendőrség már nyomában van a tetteseknek, akiknek kézrekerítése csak rövid idő kérdése. A jelek szerint az ellopott holmik nagyrésze is meg fog kerülni.

A cseh követ vádjai Magyarország titkos fegyverkezéséről

Budapest, okt. 18. A jóvátételi bizottság tegnap tartott ülésén a párisi cseh követ, Osudszky beszédet mondott, amelyben különböző rágalmakat szórt Magyarországra s többek között azt állította, hogy Magyarországon titkos ágyugyártást fedeztek fel.

A cseh követ beszédére vonatkozólag illetékes helyen a következőket jelentették ki:

— Ami Osudszkynak azt az állítását illeti, mintha Magyarországon titkos ágyu- és löszergyártást fedeztek volna fel, meg kell állapítani, hogy ez csupán a következő tények elferdítése lehet:

A budapesti katonai ellenőrző bizottság egyik legutolsó kiszállása alkalmával a csepeli Weisz Manfréd-gyárban löveghüvelyeket talált. Ezekről kitűnt, hogy

a lövedékhüvelyek az ellenőrző bizottság engedélyével készültek

a nevezett gyárban, minthogy az állami fegyvergyárban a gyártáshoz szükséges gépek hiányzanak. Másrészt a bizottság az ott talált néhány lövegről megállapította, hogy azokat ugyancsak a bizottság hozzájárulásával vette meg a Weisz Manfréd-gyár beolvasztás céljából, amire

a gyár mulasztása folytán eddig még nem került sor.

Ez a kérdés a magyar miniszterelnöknek Genfben való tartózkodása folyamán szintén tisztázást nyert. Osudszkynak felelő kijelentései tehát csak úgy magyarázhatók meg, hogy a kormány részéről mindeztideig nem volt kellően tájékoztatva.

Károlyi Mihályék hazaárulása a sajtóbírósa előtt

A „Pester Lloyd“ 1923. május 25-iki számában Windisch-Graetz Lajos herceg vezércikkét irt, melyben azt állította, hogy Károlyi Mihály gróf és társai már a háboru alatt is nagyobb összegeket fogadtak el az ántánt államoktól politikai propagandájuk céljaira, amelyek során a kettős monarchia összeomlásán dolgoztak.

A cikk miatt Holló Lajos ügyvéd sajtó útján elkövetett rágalmozásért beperelte a herceget. A vádpanács előtt Windisch Graetz védője útján kijelentette, hogy állítását bizonyítani tudja. A vádpanács elrendelte több külföldi és magyar előkelőség kihallgatását.

Osztrák propaganda Sopron elszakítására

Sopronból jelentik: Lelkiismeretlen elemek azt a hírt kolportálják, hogy Sopron csak úgy kerülheti el a gazdasági csődöt, ha Ausztriához csatlakozik. Burgenlandban most már emellett csinálnak hangulatot, hogy Sopront

ugyanannyi lakosságú osztrák területért elcserélik. Hivatalos helyen a propaganda ellensúlyozásáról a következőket mondták:

Meg kell különböztetnünk az osztrák hivatalos politikát egy néhány demagóg uszításától. Mindazonáltal nem lesz kár rámutatnunk arra, hogy ilyen akció mennyire helytelen és mennyire veszélyezteti a jó viszonyt, amely Ausztriának ép úgy érdeke, mint Magyarországnak. Arról, hogy Magyarország Sopront elcserélné, nem is érdemes beszélni. Ilyesmit még csak feltételezni is bűn.

Az ébredők nagygyűlése Hajduböszörményben

A munkapárti husosfazék-ideológia gerinctelenjéni október 28-án csatános választ fognak kapni a miniszterelnök előtt Szolnokon a hajdu nép nevében elmondott beszédjükre.

Ezen a napon tartják ugyanis Hajduböszörményben az ébredő magyarok hatalmas arányúnak ígérkező népgyűlésüket, amelyre Hajduböszörménybe utaznak Héjjas Iván, báró Prónay Pál, Lendvay István, Kádár Lehel és dr. tasnádi Kovács József, a hajduböszörményi kerület volt nemzetgyűlési képviselője. Mint a Hajduföld értesül, a népgyűlésen

óriási tömegekben fog résztvenni Hajduböszörmény keresztyén magyar népe,

amely élesen szembe fordult a Bethlen kormány liberális politikájával.

A népgyűlésen képviseléstni fogják magukat a többi hajdu városok ébredő csoportjai is, hogy ezzel is meghazudtolják azokat, akik a hajdunépvében üdvözlöt vittek Bothlen Istvánnak.

Értesüléseink szerint a népgyűlés keretében fogják megalakítani a fajvédő blokk hajduböszörményi szervezetét is.

HIREK

1923 október 19. (Péntek)

Prot.: Lucius. Kath.: Aik. Pét.

Időjárás: Hazánkban a csepadék nyomokban fordult elő. Az idő nyugaton hűvös volt és éjjeli lehülés keleten érezhető. A minimum 1 C Debrecenben, a maximum 14 fok Szegeden és Pécsen, Ma reggel a hőmérséklet Budapesten 7, Szegeden 5, Debrecenben 3.

Időjárás: Tulnyomóan száraz, enyhe idő várható.

Közművelődési könyvtár: 10—12-ig. Csokonai-színház: Este fél 8 órakor: Gróf Rinaldó.

Uránia: Ezred leánya. Vígyszínház: Kacagóest.

Debrecen város törvényhatósági bizottságának közgyűlése 9 órakor a város-házán.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Angyal, Muraközy, Magyar Korona, Bocskay.

Teljes tanácsülés. Csütörtökön délelőtt 9 órai kezdettel a város-házán a kistanácssteremben teljes tanácsülés volt, amelyen a tanács tagjai a ma, pénteken délelőtt tartandó közgyűlés tárgyait készítették elő.

Az ülésen dr. Hadházy Zsigmond helyett Csóka Sámuel polgármester-helyettes elnökölt.

Déri Frigyes üdvözlője a városi dalegyletnek. A városi dalegylet 60 éves fennállását jubiláló október 21-i ünnepélye iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg városzerte. A dalegylet jubileuma alkalmából Déri Frigyes is táviratilag üdvözölte. Az üdvözlő táviratot a város-háza dísztermében tartandó díszközgyűlésen fel is fogják olvasni. A rendezőség ezúton hívja fel a közönség figyelmét, hogy a Csokonai-színházban tartandó díszelőadásra az előjegyzett jegyeket péntek estig kell kiváltani a színházi pénztárnál. Akik eddig az időpontig az előjegyzésben levő jegyeiket nem váltották ki, azoknak előjegyzését törlik s a jegyeket szombattól kezdődőleg újabb jelentkezőknek adják ki.

Az ujfehértói hősök emléke. A múlt napokban leplezték le az ujfehértói hősök emlékoszlopát, több ezer főnyi közönség jelenlétében. Az emlékmű magyar katonát ábrázol, a háttérben egy hatalmas oszloppal, melyre 273 hősi halált halt fehértói harcos neve van bevésve. Az ünnepi beszédet Porzolt István ref. lelkész mondta. Az emlékszóborra a Turul ifjúsági, a katolikus ifjúsági egyesületek, közönség és a hozzátartozók helyeztek koszorúkat.

Ismét a vasúti tarifák emeléséről tárgyalnak. Az országos közlekedésügyi bizottság csütörtökön délelőtt ülést tartott, amelyen megjelent Walkó Lajos kereskedelmi miniszter is. Az ülésen a MÁV deficitjével és ezzel kapcsolatban az ismételtlen szükségesnek mutatózó tarifaemelés kérdésével foglalkoztak. A bizottság érdemileg nem határozott. Pénteken délelőtt az érdekképviseletet hallgatják meg a tarifaemelés ügyében. Értesülésünk szerint a vasúti tarifák felemelésére rövidesen sor kerül.

Egyetemi tankönyvek, gazdasági akadémiai tankönyvek legnagyobb raktára Antalffy József könyvkereskedésében, Szent-Anna- és Varga-utca sarok.

Kinevezések az Igazságügyi Orvosi Tanácshoz. Az igazságügy-miniszter dr. Bársony János egyetemi nyilvános rendes tanárt az Országos Igazságügyi Orvosi Tanács alelnökévé, dr. Kenyeres Balázst, valamint dr. Németh Ödönt, az Országos Igazságügyi Megfigyelő és Elme-gyógyintézet vezetőit pedig az Igazságügyi Orvosi Tanács tagjaivá három év tartamára kinevezte.

Korlátozások az áramszolgáltatásban. A világítási vállalat értesíti az áramfogyasztó közönséget, hogy október 19-én és 20-án a hálózatban eszközrendő javítási munkálatok miatt a Homokkertben, a Diószegi-úton s környékén reggel 6—7 óra között nem lesz áramszolgáltatás.

Hírek a rendőrségről. Tolvaj kocsis. A szolnoki rendőrség megkeresésére a debreceni rendőrség elrendelte Máthéi János kocsis körözését, aki két malomipari gyarkortól egy millió korona értékű ruhaneműt lopott el s azután a jelek szerint Debrecenbe szökött. **Fejberugta a ló.** Szokolai Lajos tiszaszentimrei lakost a múlt nap egyikén lova fejberugta. Súlyos sérülésével baszállították a debreceni egyetemi külső klinikai telepre.

Társadalmi és egyesületi élet. Debreceni Juhtartó Gazdák Egyesülete felhívja a gazdák figyelmét a Mezőgazdasági Kamara által október 21-én, vasárnap d. e. 10 órakor a Vígyszínházban tartandó filmelőadására.

Elektromos ipari tanfolyam a fémipariskolában. Az elektromos szerelőipar üzéséhez szükséges ismeretek elsajátítására három tagozatból álló tanfolyamot szerveznek a debreceni fémipariskolában. Az első tagozat az elektromos ipari előkészítő tanfolyam, második tagozat a gyenge áramu szerelőipar tanfolyam, a harmadik az erős áramu szerelőipari tanfolyam. Akik a tanfolyamot sikeresen elvégzik, bizonyítványt kapnak, amely az elektromos szerelőiparban munkakönyv, illetőleg 6 hónapnál rövidebb gyakorlat után iparigazolvány váltására jogosít. Az első tanfolyam október hóban kezdődik a fémipariskolában. Felveznek mindenkit, akinek egy évi fémipari, vagy szerelőipari gyakorlata van és a felvételi vizsgát sikerrel kiállja. A tanfolyam nyolc hétfőig tart, tíz elméleti és nyolc gyakorlati órával. Az előadásokat a tanfolyam az esti órákban és vasárnap délelőtt tartják meg. Bővebb felvilágosításokká a fémipariskola igazgatósága szolgál a hivatalos órák alatt.

Gazdasági filmelőadás. A mezőgazdasági termelés terén igen magas nivón álló németországi gazdaságoknak a gazdaközönséggel való megismertetése céljából a Mezőgazdasági Kamara október 21-én délelőtt 10 órakor a Vígyszínház-mozgóban rendkívül érdekesnek ígérkező filmelőadást rendez. Az előadásra, amelyen a bemutatandó képeket érdekes magyarázatokkal kísérik, a belépődíj személyenként 200 korona. A gazdasági akadémiai hallgatók és középiskolai tanulók ennek az összegnek csak a felét fizetik. Jegyek elővételben is kaphatók a Vígyszínház-mozgó pénztáránál.

November elsejétől 900 koronás alapon kell a buza földadót fizetni. Budapestről jelentik: Az országos pénzügyi tanács október 18-án tartott ülésében a buza értékét a földadó szempontjából 1923. évi november 1-től 1923. évi december hó végéig kilogrammonként 900 koronában állapította meg.

Szeptember elsejétől visszamenőleg szedik be a felemelt kéményseprési díjakat. Mint a Hajduföld értesül, a kereskedelmi miniszter rendelete értelmében a 150 százalékkal felemelt kéményseprési díjakat nem október, hanem szeptember elsejétől visszamenőleg fogják beszedni.

Elítélt magánlaksértő. A debreceni kir. törvényszék dr. Visky Sándor elnöklété alatt működő büntetőtanácsa csütörtökön délelőtt érdekes magánlaksértési bünpert tárgyalta. Éles Sándor püspökladányi idős gazdaember a múlt évben ita-los állapotban bezörgtetit az egyik szomszédja, Szijgyártó István lakásába s mivel nem nyitottak ajtót, csakánnyal, baltával törte be az ajtót, úgy hatolt be a szobába, ahol nagy botrányt provokált. A bíróság a tanúkihallgatások és perbeszédök után Élest 15 napi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

A községi jegyzők országos egyesületének gyűlése A községi jegyzők országos egyesülete október 20-án délelőtt 10 órakor tartja meg ez évi rendes közgyűlését a régi országházban. A napirend előtt Kollmann János mezőkövesdi ny. főjegyzőnek, az egyesület régebbi elnökének ünnepélyes keretekben átnyújtják a díszelőnöki oklevelet. A közgyűlésen szóba kerül a kedvezményes vasúti jegy elvonása, valamint a községi háztartásoknak és az adóügyi adminisztrációnak kérdése, ugyancsak a létszámszökkenés is. Ezenkívül a megyei és járási egyesületek szakaszerű indítványait fogják meg letárgyalni. A közgyűlésre meghívták a közgazdászok összes ágában érdekelt egyesületeket, valamint a szakminisztereket. A közgyűlést Koncz János csepeli főjegyzőnek, az egyesület elnökének megnyitója fogja bevezetni.

Lopás az Anguszta-szanatórium ruhatárából. Magyar Tamásné, az Anguszta-szanatórium ruhatárosa jelentést tett a rendőrségen, hogy ruhatárából távolléte alatt több ruhaneműt, fehérneműt ismeretlen tettes ellopott. A nyomozás megállapította, hogy a lopást T. Nagy Sándor követte el, akit a közelmúltban fogott el a rendőrség s aki abban az időben, amikor a ruhatári lopás is történt, több lopást követett el az Anguszta-szanatóriumban. A vizsgálat ebben az irányban megindult.

Ketmillió telefont drótlópás. A hajdusámsoni csendőrség jelentette a debreceni rendőrségnek, hogy Apafája és Pallagpuszta között négy szál vörös cinkes rézdrótot 500 méter hosszúságban, 2 millió korona értékben ismeretlen tettes ellopott. Elloptak több táviróvezeték is. A rendőrség keresi a tetteseket.

Megverte a mezőcsöszöket. Kürthy Imre falusi legény a nyáron összeveszett két mezőcsöszszel, akiket alaposan helyben hagyott. A debreceni kir. törvényszék hatósági közeg elleni erőszak vétsége miatt 120 ezer korona pénzbüntetésre ítélte a harcias legényt.

Butorozott szobát keres lehetőséggel azonnalra nőtlen, fiatal uriember. Telefon 3—48.

Megnyilt! GARAI ÉS TESTVÉRE Megnyilt!
férfi-, fiuruha nagyáruháza Piac-utca 11., Bika-szálló épület.
Előzékeny kiszolgálás! Kérjük a t. közönséget, el ne mulassza **KIRAKATAINK MEGTEKINTÉSÉT!** **Dlcsó, szabott árak!**

SZÍNHÁZ

Műsor:

Péntek: Gróf Rinaldo. D) bérlet.

Színházak és mozgószínházak közleményei

Csokonai színház
Régen volt oly őszinte nagy siker a Csokonai színházban mint a Kurucfurfangnál. Ez a Rákóczi korabeli korrajz egészséges, ötletes szövegével, szebbnél-szebb dalaival, színes felvonásaival, ropogós magyar táncokkal extázisba hozta az egész közönséget. A darab szombaton és hétfőn kerül ismét előadásra. Ma este a Bakonyi Sírmai operette, gróf Rinaldo megy D) bérletben.

Urania-mozgó
Az ezred leánya szenzációs film az idegen légióból, főszereplő Pisicilla Dean.

Vigaszínház-mozgó
Kacagást. Válogatott Chaplin, Fatti „O” Zoro és Huru bur eszkekkel.

TESTEDZÉS

DEAC-DKASE bajnoki mérkőzés lesz vasárnap délután 3 órai kezdettel az Ügetőteri-sporttelepen. A két csapat küzdelmét általános nagy érdeklődés előzi meg. Előzőleg 1 órakor a második csapatok mérkőznek.

Büntető a fegyelmi bizottság. A fegyelmi bizottság csütörtöki ülésén több fegyelmi ügyben határozott: **Glück** Lajos BUSE játékost két hónapra tiltotta el a nyilvános szerepléstől december 15-ig; **Guttman** Rezső NYTVE játékost október 29-ig tiltották el a nyilvános szerepléstől. **Budavary** NyKISE játékjogát a védelem beérkezéséig is felfüggeszti a bizottság.

A DMTÉ labdarugó szakosztálya ma pénteken, a vezetőség szombaton este 8 órakor ülést tart a Munkás Otthonban.

A körület fegyelmi bizottsága csütörtöki ülésén Glatz Ödön fegyelmi ügyével foglalkozott, akit egy ártatlan megjegyzéseért állított ki a vasárnapi DMTÉ-DKASE mérkőzésen **Teórh** Béla bíró. A fegyelmi bizottság a kiállításal már megbüntetőnek vette Glatzot, s további büntetést nem szabott ki.

Nyiregyházi megalakul a középiskolások sportegyesülete. Mint ismeretes, Budapesten több mint egy éve nagy sikerrel működik a BKAC, a budapesti középiskolások atletikai klubja. — Ezzel szemben a vidéken — így Debreczenben is — nem alakították meg a középiskolai sportegyletet, de ennek ellenére az elfoglalt és maradt, a sportot gyűlölő tanárok mindenféle módon üldözik azt a középiskolást, amelyik valamelyik nyilvános sportegyesületben mer sportolni. Nyiregyházián most lelkes s hozzáértő tanügyi sportemberek elhatározták, hogy megalakítják a Nyiregyházi középiskolai AC-t, amelyben a sportoló középiskolásokat tömörítik.

A fővárosi bajnokság állása. A fővárosi bajnokság a vasárnapi mérkőzések után a következő: Az első helyen az MTK áll 14 ponttal. A második helyet az UTE foglalja el 12 ponttal, míg a harmadik helyet az FTC foglalja el 10 ponttal. Az MTK és UTE 8-8 mérkőzést játszottak, míg az FTC-nek eddig csak 6 lebonyolított mérkőzése van. Így a helyzet tulajdonképpen az, hogy az MTK és FTC egyenlő eséllyel vezetnek a bajnokságban, míg utánuk mint harmadik az UTE következik. Szorosan a negyedik helyen fekszik az UTSE törekvő csapata 7 mérkőzésen szerzett 9 ponttal. Sorrendben a BTC, 33 FC, a Vasasok,

a Törekvés, a KAC és a VAC következnek, míg a két utolsó helyen a III. ker. és a Zuglói kullognak. A II. osztályban az első öt helyezettet mindössze három pont választja el egymástól. A csoport élén a MAC halad 11 ponttal, öt követi a KAOE és a BEAC (10-10 ponttal), negyedik helyen az NSC 9 ponttal és ötödik helyen 9 ponttal a TTC áll. Ebben a csoportban a két utolsó helyet a Husosok és a MFC foglalják el.

KÖZGAZDASÁG

Több mint 32 milliárddal emelkedett a bankjegyforgalom

A Jegyintézet október 15-i kimutatása az államjegyforgalomnak újabb 32,7 milliárdos emelkedéséről számol be. Az ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági hitelügyeket a jegyintézet még mindig fokozott mértékben volt könyvelni kielégíteni,

aminek következtében a leszámítási üzletágban 32 milliárd kiadás mutatkozik. Az állam további 6 milliárddal vette igénybe a jegyintézetet és az egyéb tartozások csökkentése révén 191 milliárd államjegy került forgalomba. Ezen összeggel szemben az egyéb követelések révén 196 milliárd folyt be a jegyintézet pénztárába. Az egyéb követelések és tartozások címén előfordult változások a devizaközpontnak a jegyintézet által ellátott szolgálatából erednek.

A nemzetközi devizapiacokon

a német márka megítélésében ma ismét pesszimista felfogás jutott felszínre, melynek hatása alatt a jegyzések körülbelül 30-40% os visszaesést szenvedtek. Ma ismét 38-40 milliárd volt a font árfolyama, a dollár pedig 8 milliárd.

A nemzetközi terménypiacokon a kenyérmagvakban az irányzat továbbra is szilárduló volt. A berlini terményfőzsdén a márka újabb elérteletlenedése

orós áremelkedést idézett elő, azonban ennek ellenére a német gabonaművek ára jelentősen a világpárisz alatt van.

A budapesti lanya hangulat a terményfőzsdén ma sem változott meg, úgy hogy ennek következtében a budapesti ma megyesület a lisztárakat leszállította.

Nemesfajta gyümölcsfák beszerzése.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy az összes nemesfajú gyümölcsfák csemetéit azonnali szállításra kedvezményes áron előjegyezhetők a kamara Piac utca 9. szám I. emeleti helyiségében. Az idő előrehaladottságára tekintettel az előjegyzések eszközzése annál is inkább sürgetős, mivel a keményebb forduló idő a szállításkor esetleg károkat okoz.

Szőlőtermelői és gyümölcskerlési tanfolyam. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara most meghirdetett szőlőtermelői, borkészítési és gyümölcskerlési szaktanfolyamára rövid néhány nap alatt negyvennél többen jelentkeztek. A Kamara ennek folytán úgy intézkedett, hogy nagyobb termet a Városháza tanácstermét kérte el a várostól, tehát most már megfelelő hely áll rendelkezésre és így nincs akadály annak, hogy még nagyobb számú

hallgatóság is jelentkezhesen. E célból a jelentkezési határidőt október 22-én, hétfőn délig meghosszabbította a kamara. A tanfolyam október 22-én, hétfőn délután 4 órakor kezdődik.

NYITÁSOK

Magyar korona: 3:07 1/2.

Zürichi zárlat

Hollandia 21835, Newyork 557 1/2, London 2525 1/2, Páris 3350, Miláno 2530, Prága 1660, Budapest 3:07 1/2, Belgrád 661 1/2, Bukarest 261 1/2, Varso 5 1/2, Bécs 78 3/4, Szófia 544.

Devizaközp. hiv. árf.

Dollár 19300-20400, Francia frank 1195-1261, svajci frank 3460-3680, csi h kor. 578-622, lei 94-107, lira 890-915, dinár 228-242, ru nemet máka 00.03-00.05 l. osztrák korona 27.40-29.60 fillér.

TÖZSDENAPTÁR

Tőzsde-napok	Benyújtási nap	Rendelés	Fizetési nap
Szept. 24. hétfő	Szept. 29. szombat	Okt. 8. hétfő	Okt. 11. csütörtök
Szept. 28. péntek			
Okt. 1. hétfő	Okt. 6. szombat	Okt. 15. hétfő	Okt. 18. csütörtök
Okt. 5. péntek			
Okt. 8. hétfő	Okt. 13. szombat	Okt. 22. hétfő	Okt. 25. csütörtök
Okt. 12. péntek			
Okt. 15. hétfő			
Okt. 17. szerda	Okt. 20. szombat	Okt. 29. hétfő	Okt. 31. csütörtök
Okt. 19. péntek			

Terményfőzsdé zárlat

A mai terményfőzsdén az irányzat lanya volt. A buza ára 1500 koronával, a többi cikké 1000 koronával esett. A rozsot még mindig nem lehetett elhelyezni. A korpa iránt a kereslet élekenbb.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 930-95, egyéb 920-300, 79 kilós tiszavidéki 940-50, egyéb 935-45, rozs 615-30, takarm. árpa 620-40, sörárpa 725-75, köles 775-800, zab 660-80, tengeri 660-80, repce 1650-700, korpa 375-85.

Ferencvárosi sertesvásár

Nyíltvárosi maradvány 546 sertés és 112 süldő. érkezett 473 sertés és 2 süldő, eladott 80 sertés és 112 süldő. Árak: könnyű 7800-8400, nehéz 8000-9300. Zárúvásáron eladott 3. Árak a fenétek.

Nyíltér

Szenzáció!

Öltöny 230,000
Télikabát 280,000
Costüm 1.000,000

koronától, egyenruhákat és fordításokat legelőszobában készít

TEGDÉS JÁNOS Péterfia-utca 42.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Irodai teendőben jártas
kisasszonyt
azonnali belépésre keres
a Magyar Nemzeti Könyv-
és Lapkiadóvállalat Rt.,
Piac utca 59.

Apró hirdetések

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 400 kor., minden további szó 40 korona. Vasárnap és ünneppanokon 10 szög 600 K. minden további szó 60 K. Vastagabb betűvel szedett szavak kétszeresen számítanak.

KERESLET

Két és fél mázsa buza fizetéssel keres ügyvéd melőbbi belépésre valóban perfect gyors- és gépirót vagy írónót. Cim a kiadóban.

Butorozott szobát keres lehetőleg azonnalra nőtlen, fiatal uriember. Telefon 3-48. Hajdúföld kiadóhivatala.

Posztóhulladékok vásárol kis és nagy tételekben Libándi, Péterfia utca 4. sz. alatt.

Egy szoba-konyhálakást keres fiatal házaspár öszre, butorozva vagy butorozatlanul. Cim a kiadóban.

AJÁNLAT

Menyasszonyi családi és gyermek fényképek művészi kivitelben készülnek Ruzicska, Piac-u. 32

VEGYES

Tanítványt vállalna középiskolák bármely osztályából, menekült egyetem hallgató. Cim: Németh Gyula, Tiszai Internátus.

Eladó üzlet

forgalmas helyen berendezéssel.
Cim a kiadóban.

Stanio! fehér, piros, arany, zöld és minden színben az összes szakmához. Eredeti gyári árak. **KUN IZIDOR, BUDAPEST** VI., Nagy János utca 6. Telefonhívó 17-40

Biharmegyeiek figyelmébe!
KISS ANTAL VIZSBÁZOTT FOSÁZ
21 éves praksissal sajátkezüleg végez mindenféle munkát. Berettyóújfalú, Főutca

Petroleum kiváló finom minőségben jutányos ártért kapható
Stern festőüzletében Piac-utca 10. Bikkával szemben.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, **VÉGHEZ** olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése **Vár-utca 2. sz.** (Zenedével szemben.)

Butorozott szobát keres lehetőleg azonnalra nőtlen, fiatal uriember. Telefon 3-48. Hajdúföld kiadóhivatala

Lapkiadó

asszonyok felvétetnek
lapunk kiadóhivatalában
Piac-u. 59.

Kiadja: Hajdúföldi Lapkiadó Vállalat.
Ferenz József-ut 59.